

відповідно до мети, з використанням оптимальних форм. Показником цього рівня виступає наявність індивідуального стилю. Отже, навчальна та науково-дослідницька діяльність має базуватися на здатності особистості реалізувати свій творчий потенціал. Впровадження своєчасного, цілеспрямованого діагностування візуальних здібностей, яке проводиться за допомогою «візуальних образів», які передбачають інтерпретацію багатовимірних рисунків або зображень, дозволяє виявити рівень творчого розвитку особистості та з'ясувати основні тенденції розвитку здібностей і нахилів майбутніх спеціалістів відповідно до сформованості їхніх індивідуальних якостей.

Використана література:

1. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). Вихідні положення. – Сайт MediaSapiens [Електронний ресурс] – Режимдоступу:<https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontsepsiya-vprovadzhennya-mediaosviti-v-ukraini-nova-redaktsiya/>

Федоренко Н.І.
196819@ukr.net

кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціології
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ТА КОМУНІКАЦІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ СОЦІОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сучасний ринок праці демонструє чіткі сигнали, що визначають поведінку нинішніх і потенційних працівників. Ці сигнали дають імпульси розвитку освіти. Вища освіта в даний час сприймається як імперативна вимога роботодавця, як необхідна, але недостатня умова здобуття робочого місця в ефективному сегменті ринку праці. Водночас властиві трудовій сфері складність і динамічність

недостатньо відчуваються та усвідомлюються молодими фахівцями, породжуючи неточні уявлення та неадекватні очікування стосовно майбутньої кар'єри. Головним завданням сучасної вищої школи стає створення професійної особистості, готової швидко адаптуватися у новому соціальному середовищі та здатної до самореалізації і кар'єрного розвитку. Тому зростають роль і відповідальність вищої школи у питаннях розвитку фахових компетенцій сучасних фахівців. Кафедра соціології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» у 2019 запропонувала в рамках спеціальності «Соціологія» нову освітньо-професійну програму «Соціальні та медіа-комунікації». Особливістю ОПП стала наявність у ній навчально-тренувального практикуму та тренінг-курсів із залученням провідних фахівців у соціальних та медіа-комунікаціях. У межах практичних занять студенти беруть участь у науково-дослідних сумісних проектах кафедри та університету.

Сучасному студенту-соціологу, який планує займатися соціальними та медіа-комунікаціями необхідно працювати на формуванням комплексу соціальних та комунікаційних компетенцій: розуміння закономірностей взаємодії індивідів, соціальних груп, спільнот та суспільств, здатність застосовувати ефективні соціальні та медіа-комунікації у роботі з різними соціальними категоріями, здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології, здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, аргументувати та представляти власну думку, вміння вести толерантну дискусію з опонентами та інше.

З ціллю формування необхідних фахових компетенцій в рамках ОПП «Соціальні та медіа-комунікації» кафедра соціології запропонувала дисципліни професійної підготовки, що спрямовані на формування соціальних та комунікативних компетенцій студентів-соціологів. Викладачами кафедри були запропоновані і розроблені дисципліни: «Професійна та комунікативна культура соціолога», «Соціальна психологія», «Основи теорії та практики соціальних комунікацій», «Комунікації у діловому спілкуванні», «Міжкультурна комунікація» та інші. Ці дисципліни формують у студентів необхідні їм соціальні та комунікаційні компетенції: здатність до співробітництва в групі та команді, мобільність, уміння адаптуватись і визначати особисті цілі та виконувати різні ролі

й функції в колективі, уміння визначати й реалізовувати мету комунікації в залежності від обставин; аналізувати основні закономірності взаємодії, де розкривається зв'язок між міжособистісними і суспільними відносинами; володіння базовими категоріями, теоріями, концепціями щодо особливостей внутрішньої динаміки груп та їх розвитку; здатність робити висновки щодо взаємодії індивідів, соціальних груп, спільнот та суспільств; аналізувати соціальну психологію груп і виявляти особливості спілкування в реальних соціальних групах; вміння демонструвати комунікативні компетенції; моделювати ситуації внутрішньої динаміки груп та їх розвитку; вміння володіти навичками самоаналізу, бути критичним і самокритичним на засадах цінування та поваги до різноманітності й мультикультурності.

Для успішного опрацювання і засвоєння вказаних дисциплін студентами важливу роль відіграють інноваційні технології навчання. При проведенні занять зі студентами викладачі використовують проблемні та бінарні лекції, тренінгові технології та мультимедійні інформаційні технології, що базуються на програмних продуктах самого широкого призначення. Тренінгові технології допомагають студентам не тільки швидко та ефективно оволодіти необхідними теоретичними знаннями, а й формують у них необхідні їм уміння і навички інтерактивної взаємодії. Однією з беззаперечних переваг мультимедійних інформаційних технологій є можливість розроблення на їх основі інтерактивних комп'ютерних презентацій, які студенти створюють, опрацьовуючи різні теми курсів. На заняттях використовуються також методики, які можуть поєднувати разом тренінгові і мультимедійні технології. До таких інновацій можна віднести – відеотренінг. Така методика роботи ефективно доповнює та підкріплює сприймання нової інформації та її аналіз.

Щоб успішно створювати професійну особистість, готову до сприйняття соціальних змін, освоєння нових цінностей і зразків поведінки, здатну до саморозвитку і самореалізації, кафедра соціології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» постійно працює над створенням нових навчально-тренувальних практикумів, тренінг-курсів і сучасних дисциплін із

використанням проблемно-творчих інноваційних технологій навчання. В рамках науково-дослідної роботи студенти мають можливість брати активну участь у проектах кафедри і демонструвати результати своєї роботи на щорічних Всеукраїнських науково-практичних конференціях студентів, аспірантів та молодих вчених, які організує і проводить кафедра соціології.

Чалюк Ю. О.

Chaliuk.lamur4ik@bigmir.net

канд. екон. наук, доцент кафедри соціології
ДВНЗ Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м.Київ, Україна

АВТОРСЬКЕ ПРАВО У СУЧАСНОМУ МЕДІА-ПРОСТОРИ

У сучасних умовах глобального впливу мережі Інтернет на суспільство значно зросла кількість порушень авторського права. Інститут вільного використання творів є важливим для підтримання балансу між правами авторів та потребами суспільства. Щодо українського законодавства, то Цивільним кодексом України передбачено, що твір може бути вільно, без згоди автора та інших осіб, та безоплатно використаний будь-якою особою: по-перше, цитата з правомірно опублікованого твору або як ілюстрація у виданнях, радіо- і телепередачах, фонограмах та відеограмах, призначених для навчання, за умови зазначення джерела запозичення та ім'я автора, якщо воно вказане в такому джерелі, та в обсязі, виправданому поставленою метою; по-друге, для відтворення у судовому та адміністративному провадженні в обсязі, виправданому цією метою. Особа, яка використовує твір, зобов'язана зазначити ім'я автора твору та джерело запозичення [1].

Закон України «Про авторське право і суміжні права» передбачає перелік випадків, коли без згоди автора можливе використання твору, але із зазначенням імені автора і джерела запозичення. Наприклад, цитати обговорення з метою